

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUGI-500	Θεωρία και Φιλοσοφία της Εκπαίδευσης	10
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Επιλογής	Θεωρητικές Βάσεις στην Εκπαίδευση	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Δρ. Αλέξης Πέτρου	1 ^ο ή 2 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Εξ Αποστάσεως	-	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- Αποκτήσουν βασικές γνώσεις για σημαντικές φιλοσοφικές έννοιες και να γίνει κριτική αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στο χώρο της εκπαίδευσης.
- Έρθουν σε επαφή με τα κυριότερα ζητήματα που αφορούν στην πολιτική και κοινωνική ζωή και να αντιληφθεί τις προεκτάσεις τους στην εκπαίδευση.
- Κάνουν σύγκριση και κριτική ανάλυση των θεωριών πάνω στις οποίες έχουν οικοδομηθεί βασικές ιδέες και ζητήματα για την παιδεία και την εκπαίδευση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν τα κυριότερα επιχειρήματα των υποστηρικτών της εφαρμογής των αρχών της αγοράς στην εκπαίδευση, αλλά και το σκεπτικό των επικριτών της εφαρμογής των εν λόγω αρχών στην εκπαίδευση, αποδίδοντας κυρίαρχη σημασία στη διατήρηση του πρωταρχικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης.
2. Προσδιορίζουν τη βασική επιχειρηματολογία της φιλελεύθερης και της κοινοτιστικής θεωρίας και να συζητά τον τρόπο που οι πολιτικές θεωρίες διαμορφώνουν ιδεώδη που επηρεάζουν τη σκέψη μας αναφορικά με το ρόλο του κράτους στην εκπαίδευση. Ακόμη να μπορεί κρίνει τα επιχειρήματα που παρουσιάζει η φιλελεύθερη εκπαιδευτική πολιτική και να στοιχειοθετεί τη δική του άποψη για την ορθότητα ή όχι των επιχειρημάτων

3. Ορίζουν το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, να έχει μια καθαρότερη εικόνα της σημερινής παγκόσμιας κατάστασης όχι μόνο για το Δυτικό άνθρωπο αλλά και για το λεγόμενο Τρίτο Κόσμο και να συλλάβει τη σημασία των οικονομικών, πολιτικών, πολιτισμικών, τεχνολογικών και περιβαλλοντικών δεδομένων που συγκροτούν λόγους για τους οποίους η παγκοσμιοποίηση είναι τόσο έντονα στο θεωρητικό προσκήνιο.
4. Εξοικειωθούν με έννοιες-κλειδιά του παγκοσμιοτικού λόγου (και με την ανάλυσή τους) όπως επικράτεια, έθνος-κράτος, κινητικότητα κ.λπ. και να κατανοήσει τους τρόπους που η εκπαίδευση μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες θεωρητικές προκλήσεις.
5. Αναλύουν τους κινδύνους του εθνοκεντρισμού που ελλοχεύουν όταν η προσέγγισή μας στον κοσμοπολιτισμό είναι μονολογική, δηλαδή αφορά στο Εγώ, και να κατανοήσει την ανάγκη για πιο δυναμική εκπαιδευτική παρέμβαση στα παγκόσμια πολιτικά πράγματα.
6. Αποφεύγουν εννοιολογικές συγχύσεις που συχνά συναντάμε ακόμα και στις κυρίαρχες φιλοσοφικές τάσεις διαπραγμάτευσης του έθνους και της αγάπης προς αυτό, ώστε να προβαίνει σε καθαρούς και προσεκτικούς συσχετισμούς του εκπαιδευτικού σχεδιασμού με την πολιτική θεωρία.
7. Αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των πολιτικών αρετών, να σχολιάζει τη σχέση της πολιτεϊότητας με τον εθνικισμό και την εθνική ταυτότητα και να αναγνωρίζει τη σημασία της διαβούλευσης για τη δημοκρατική πολιτεϊότητα. Ακόμη, να περιγράφει τη σχέση κοσμοπολιτισμού και πολιτεϊότητας και να αναγνωρίζει τη σημασία της αγωγής του πολίτη.
8. Γνωρίζουν μέσα από τις φουκωϊκές θέσεις τις βασικότερες τεχνολογίες, προγράμματα και στρατηγικές μετασχηματισμού της δύναμης, να σχολιάζει τις κυρίαρχες μορφές εκπαιδευτικής καθοδήγησης και να αναγνωρίζει τη σημασία της δια βίου μάθησης και της δια βίου διδασκαλίας.
9. Αναλύουν τις βασικές ιδέες του Lyotard και ιδιαίτερα αυτές που περικλείονται στη *Μεταμοντέρνα Κατάσταση* και να αναγνωρίζει την προσφορά αλλά και τις αδυναμίες των προτάσεων του Lyotard στο πλαίσιο της διδακτικής της επιστήμης.
10. Περιγράφουν τις βασικές έννοιες και αρχές της ηθικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας μέσα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πολιτικής, να αναγνωρίζει τη σχέση της ηθικής με την εκπαίδευση και τη διδασκαλία, να αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της νομιμοποίησης της συμπεριφοράς των συμβαλλόντων στην εκπαίδευση και, τέλος, να συζητά τη σχέση της έννοιας της «πολιτεϊότητας» με την ηθική και τη διδασκαλία.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Εκπαίδευση και Αγορά
- Φιλελευθερισμός, Κοινοτισμός και Εκπαιδευτική Πολιτική
- Παγκοσμιοποίηση και Εκπαιδευτική Θεωρία
- Ο παγκοσμιοτισμός ως λόγος περί της παγκοσμιοποίησης
- Ο κοσμοπολιτισμός ως ένα πολυδιάστατο ιδεώδες
- Εθνικισμός, πατριωτισμός και κοσμοπολιτισμός
- Δημοκρατική Πολιτεϊότητα: Το κοινό πλαίσιο και η διαστάσεις της στην εκπαίδευση
- Foucault, Γνώση και Εξουσία: Μετασχηματισμοί της δύναμης στη σύγχρονη εκπαίδευση
- Μεταμοντέρνα Κατάσταση και εκπαίδευση στην επιστήμη
- Ηθική της εκπαίδευσης και της διδασκαλίας

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαδικτυακή παρουσίαση, διαδικτυακή συζήτηση, ανάλυση μελέτης περίπτωσης, μελέτη εγχειριδίου & σημειώσεων μαθήματος, ατομικές εργασίες.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ατομική εργασία, τελική εξέταση, συμμετοχή στο forum.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>Φιλοσοφία: Ένα σχολείο ελευθερίας.</i>	Πέτρου Αλέξης	Ζήτρος	2020	

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
<i>Μετά τον Τρίτο Δρόμο</i> , μτφρ. Α. Πελώνη.	Γκίντενς, Α.	Πόλις	2008	
<i>Ο τρίτος δρόμος</i>	Γκίντενς, Α.	Πόλις	1998	
<i>Η εποχή των μεταβάσεων</i> , μτφρ. Μ. Τοπάλη και Ε. Παπαδάκη	Habermas, J.	Scripta	2006	
<i>Υπέρ Πατρίδος: Πατριωτισμός ή Κοσμοπολιτισμός;</i>	M. Nussbaum, J. Cohen κ.ά. (Επ.)	Scripta	1999	

<i>Αυτοκρατορία, μτφρ. Ν. Καλαϊτζής.</i>	Hardt, M. και Negri, A.	Scripta	2002	
<i>Ο Φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης, μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου.</i>	Sandel, M.	Πόλις	2003	
<i>Πολιτισμός και αγορά: Για την αυτονομία της πολιτισμικής παραγωγής.</i>	Παναγιωτόπουλος, Ν. (επ.)	Πατάκης	2003	
<i>Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική: Μεταξύ κράτους και αγοράς.</i>	Γράβαρης, Ν. και Παπαδάκης, Ν.	Σαββάλας	2005	
<i>Κράτη & Πολίτες: Κοινότητα, Ταυτότητα, Διαφορετικότητα.</i>	Γκόλφω, Μ., Λεοντσίνη, Ε. κ.ά.	Σμίλη	2016	
<i>Παγκοσμιοποίηση: οι συνέπειες για τον άνθρωπο, μτφρ.Χ. Βαλλιάνος.</i>	Bauman, Z.	Πολύτροπον	2004	
<i>Από τον Πολίτη του Έθνους στον Πολίτη του Κόσμου.</i>	Κανακίδου, Ε. και Παπαγιάννη, Β.	Τυπωθήτω - Δαρδανός.	2003	
<i>Διαπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση και ταυτότητες.</i>	Τσουκαλά, Κ., Χοντολίδου, Ε. και Πασχαλίδης, Γ.	Gutenberg	2008	
<i>Η παιδεία, το μεγάλο μας πρόβλημα.</i>	Παπανούτσου, Ε.	Δωδώνη	1976	
<i>Κριτική Παιδαγωγική: Σημειώσεις από τον πραγματικό κόσμο,</i>	Wing, J.	Ίων	2014	

μτφρ. Ν. Κουβαράκου.				
<i>Άνθρωπος και Ηθική: Έννοιες και ζητήματα στη σχέση νοσηλευτικής και φροντίδας.</i>	Τίφας, Α.	Παπαζήση	2020	
<i>The Sage Handbook of Philosophy of Education.</i>	Bailey, R., Barrow, R. et al.	Sage Press	2010	
<i>The archaeology of knowledge.</i>	Foucault, M.	Harper and Row	1972	
<i>Democracy and education.</i>	Dewey, J.	Free Press	1916/1997	
<i>Remarks on the philosophy of psychology. Vols I-II.</i>	Wittgenstein, L.	The University of Chicago Press	1980	
<i>The aims of education.</i>	Whitehead, A. N.	The Free Press	1967	
<i>On reconstructing the concept of human potential.</i>	White, J.	Journal of Philosophy of Education, Vol. 20, No 1.	1986	
<i>The challenge to care in schools.</i>	Noddings, N.	Teachers College Press	2005	
On some paradoxes of moral education.	Gardner, P.	Journal of Philosophy of Education, 15,1.	1981	

<i>Paideia: The ideals of Greek culture, Vols, I-III.</i>	Jaeger, W.	Oxford University Press	1939	
<i>The philosophy of teaching.</i>	Passmore, J.	Harvard University Press	1980	
<i>Ethics and education.</i>	Peters, R.S.	George Allen and Unwin	1996	
Exploring Caring,	Lowry, P.	<i>Thinking</i> , 19, 2&3, 32-41.	2009	